

Nagyváradai Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

Ujabb ellentétek Londonban

Mit kíván a német nemzeti-párt a konferenciától

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból táviratozzák: A konferenciáról érkező hírek el-
lentmondóak. Mac Donald és
Herriot igyekeznek a konferen-
cia sikerét biztosítani, azonban
mindkét államférfiu — különö-
sen Herriot — állandóan számol
azzal, hogy a Németországnak
nyújtandó engedményekből ott-
honi ellenzékiük ne kovácsolhas-
son ellenük politikai tőkét.

A legnagyobb ellentét ama-
kérdés körül forog, hogy Né-
metországot, mint egyenrangú
felet hívják-e meg a londoni
konferenciára. Ezzel a proble-
mával az angol sajtó is nagyon
élénken foglalkozik.

A Times bizonyosra ve-
szí, hogy Németországot,
mint egyenrangú felet
hívják meg a konferen-
ciára, bár a franciák erő-
sen ellenzik ezt.

A Havas-ügynökség jelentése
szerint Herriot tegnap megbe-
szélést folytatott Mac Donald-
dal és tudomására hozta, hogy

Franciaország a békeszer-
ződésben biztosított ak-
ciószabadságát semmiké-
pen sem adja fel.

Párisi politikai körök azt be-
szélik, hogy a konferencia mun-
kája félbeszakad és Herriot visz-
zatér Párisba, ahol érintkezésbe
lép a parlamenti körökkel.

A francia miniszterelnök
ugyanis fedezni akarja
magát, hogy a londoni
konferencián milyen en-
gedményeket tehet.

A Petit Parisien szerint Her-
riot inkább feláldozza a 800 mil-
lió aranymárkás kölcsönt, sem-
mint megengedje a békeszerző-
désnek és Franciaország szüve-
renitásának megsértését.

Németországban, ahol eddig a
legnagyobb optimizmussal fi-
gyelték a konferencia kimenete-
lét, nem kis idegeskedéssel fo-
gadják az ott felmerült ellenté-
teket.

A német kormány telje-
sen felkészülten várja a
meghívást és a konferen-
cián

tanusítandó magatartása — a
német nemzetiek kivételével —
az egész nép helyeslésével talál-
kozik. A német nemzeti párt

ugyanis tegnap gyűlést tartott
és elhatározta, hogy a birodalmi
kormány elé a következő köve-
teléseket terjeszti:

1. Londonban Németország
csak mint egyenrangú tárgya-
ló fél vehet részt.

2. A Ruhr-területen letartóz-
tatottak és elítéltek szabadon
bocsátandók, a kiutasítottak
rég jogaikba visszahelyezen-
dők.

3. A szankciós területek ki-
vétel nélkül felszabadítandók
a gazdasági megszállás alól és
katonailag kiűritendők.

4. A német fennhatóság, va-
lamint a német vasutigazgatás
egysége a gazdaságilag és ka-
tonailag megszállott területe-
ken azonnal helyreállítandó.

5. Németországnak a jövő-
ben biztosítottak kell lennie

minden, ugynevezett szank-
ciótól.

6. A kormány nem vállalhat
teljesíthetetlen, vagy Német-
ország méltóságával és állami

függetlenségével ellentétes kö-
telezettségeket.

7. A békeszerződésben fog-
lalt háborús vétség, amely nem
felel meg az igazságnak vissza-
vonandó.

A határozat kijelenti, hogy a
fenti pontokkal ellentétes meg-
állapodásokkal szemben a leg-
élesebb harcot fogja folytatni.

Németországot mégis meghívták a londoni konferenciára

Londonból táviratozzák: A konferencia teljes ülése két
órai tanácskozás után meghozta évi döntését, amely szerint
Németországot meghívja a londoni konferenciára. A meghívót a
berlini angol nagykövet ma nyújtja át a német kormánynak.

A konferencia döntéséből kivehető, hogy Németország
nemcsak beszélni fog az üléseken, hanem mégis haragja a tár-
gyalásokat és minden ponthoz hozzászólhat, kifogásait meg-
említheti, tehát a tárgyalásokon behatóan résztvehet.

A német delegáció tagjai valószínűleg Marx kancellár,
Stresemann külügyminiszter, Luther és Ritter külügyi államtit-
károk, továbbá Schuber külügyminiszteri műszaki osztályvezető
lesznek. A delegáció vasárnap érkezik Londonba és már a hétfői
tanácskozásokon résztvesz.

Kiss Döme nyilatkozik a rendelkezési állományba helyezett magyar bírákról

Az ügyvédi kamara akciója — Zigre Miklós viszi Bukarestbe a memorandumot

A nagyváradai törvényszék hat
bírájának rendelkezési állo-
mányba helyezése nagyváradi
jogászörökben élénk feltűnést
keltett. A váradi ügyvédi kama-
ra elnöksége foglalkozott a kér-
déssel és elhatározta, hogy ak-
ciót indít a bírák visszahelyezé-
se érdekében. Ma délután öt
óra a kamara rendkívüli köz-
gyűlést tart, hogy az akció mó-
dozatai felől tanácskozzék. Fel-
kerestük dr. Kiss Döme szená-
tort, az Ügyvédi Kamara elnö-
két, aki az akcióval kapcsolatban
a következő felvilágosítást adta:

— A kamara ma délutáni
közgyűlése foglalkozni fog a
bírák rendelkezési állományba
való helyezésének kérdésével.
Előterjesztésem az lesz, hogy
készítsünk memorandumot,
amelyben az igazságügyi mi-
niszter urat felvilágosítjuk a
rendelkezés sérelmeiről, egy-
ben kérjük a bírák visszahe-
lyezését. A memorandumot dr.
Zigre Miklós ügyvéd ur szemé-
lyesen fogja átadni a minisz-
ter urnak.

— Minthogy a rendelkezési
állományba való helyezés már
augusztus elsején lép életbe,
javaslatot terjeszték a köz-
gyűlés elé, hogy azok a bírák,

akik esetleg az ügyvédi kama-
rába öhajtkák magukat felvé-
tetni, soron kívül megtehessek
azt. Az ügyvédi kamara köte-
lességet teljesít akkor, amikor
lehetővé teszi, hogy kiváló jo-
gi képzettségű emberek a ka-
mara kötelékébe felvételük

magukat.

— Hiszem, hogy a kamara
akciójának és dr. Zigre Miklós
intervenciójának meglesz a
kedvező eredménye és az
igazságügyi miniszter ur hono-
rálni fogja felhozott érveinket.

Ma tíz esztendeje tört ki a háború...

oooo

1914 július 25

Tíz esztendő... Naphosszat
és éjszakákon keresztül ácsor-
rogtak az emberek a pesti uj-
ságboltok kirakatai előtt, lesve
az új híreket, amelyek egyik
pillanatban arról szóltak, hogy
elsimult minden veszély, a má-
sik percben azzal rémítettek,
hogy lángban áll a cigányszi-
get...

Kevés tisztafejű ember volt
az utcákon. Békés családapák,
halvérű pesti partajok utcán,
kávéházban mind meg akarták
bosszulni a trónörökös halálát.

— Egy csendőrpátrul bevonul
és rendet csinál — mondta Ti-
sza a parlamentben és a pesti
polgár áhítattal szajkózta utána,
hogy ennyi az egész. De keve-

sen tudták akkor, hogy minden-
kire sor kerülhet.

— Én honvéd vagyok, engem
nem lehet az ország határán túl
vinni — ez volt areménysege a
legtöbb uszítónak.

Egyszerre aztán elkezdtek sü-
víteni a körutakon a katonai
autók szirénái, a vasalt nadrágos
pesti gigerli nyakába borult a
kiskunhalasi nagybajuszos nép-
felkelőnek, az ázott nyári me-
legben valami kellemetlen mon-
duszag terjengett és a toloncház
ból kiszabadult csöcselék a tri-
kolórt lobogtatva üvöltötte bele
a feszült éjszakába:

— Éljen a háború. És azon a
szomorú szombat éjszakán meg-
jelentek Budapest hirdetői vála-
latának zsákruhás plakátra-
gasztói és az előírástól eltérően

nemcsak hirdetősi oszlopokra, hanem házak falára, kirakatok üvegtábláira feszítették az emberiség gyászjelentését, amelynek borzalmas szava belemarolt az emberek idegeibe!

MOZGÓSÍTÁS.

Dehogyan érezte akkor még valaki, hogy a halál riadója volt az a plakát, melyet az izgalomtól kitérő szemekkel olvasunk azon az utolsó nyári éjszakán.

Nagyon kevesen voltak akkor, akik nem akartuk a háborút. Idegen volt nekünk akkor minden, ami körülöttünk tobzódott. Megveszekedett mindenki körülöttünk. Háboru, háboru, mindenki hős akart lenni. A kávéházak zsúfolásig tömve, az emberek nyüzsgönek, mint kaptárban a méhek. A kiváncsiság behajt bennünket is egyik körüti kávéházba. Leülünk, várunk, szomorúan nézünk a körülöttünk megvadult embereket. Az asztaloknál folyik az alkohol.

— Sohse halunk meg.

— Eljen a háboru.

— Vesszen Szerbia

kaotikus lármáját csak a cigány harci indulói harsogják túl. Wacht am Rhein, Prinz Eugen marsch, Kossuth nótá. Hymnusz...

— Felállani, felállani... és a sok bódult ember könnyes lelkesedéssel mered a levegőbe. A mi kis társaságunk nem akar felállani, de krakélereskedni sem akarunk, szépen indulunk ki a kávéházból. Egyik barátunk, régi váradi destruktív, volt szocialista párttitkár, Ehrenfeld Adolf kullog hátul a társaság véén, amint igyekszünk ki a kávéházból. Egyszerre csak egy szelet citrom pohárban repül utánunk és szegény Ehrenfeld vadonatúj felöltőjén folyik szét fehérén, ragadoosan. Szegény Ehrenfeld több áldozatot nem tudott hozni a háborúért, mert nemsokára meghalt...

Ez jutott eszembe ma, a gyászos éjszaka tizedik évfordulóján és valahogy úgy érzem, ma nem igen dobnának utánunk semmit, amiért nem álltunk fel, ma már ülve maradna mindenki.

Markovits Ernő.

MAI ZÜRICH NYITÁS

NEWYORK	54375
LONDON	39250
PÁRIS	283250
BUKAREST	235—
BUDAPEST	06959
BÉCS	007675
PRAGA	1615—
MILANO	234750
BERLIN	1129

Selejles I-a fátolharisnyák minden színben 60--80 Lei Ábrahám-nál Rimanóczy-utca 4. szám.

Hirek

Sötétben volt az éjjel Katonaváros

A tegnapi perzselő kánikulában egész nap erős készültségben vártak a tüzoltók. Legalább hatszor-nyolcszor szolt a telefon.

— A Neufeld szőlőben ki-gyulladtak a szőlőkarók.

— Az alsó körös oldal 127. szám alatt meggyulladtak a kőrök és hat szekér széna is lángokban áll.

Nagy zörejjel lódultak az utakra a szerkocsik és a vészcsengő hangja bezugta az egész várost.

A tegnapi esti vihar azonban mindennél nagyobb veszedelemmel fenyegetett. A Kolozsvári utcán a villám beleütött egy villanyoszlopba, amely meggyulladt s elégett. Ennek a következtében egész Katonaváros sötétebbemaradt.

A megtüzesedett drótok nagy pattanással vágódtak az utca kövezetéhez, de szerencsére nem történt baj s az áramot is idejében kikapcsolták.

* **Román hangverseny a tenkei templomépítésre.** A tenkei görög keleti paróchia, templomépítési alapjának szaporítása javára július 27-ikén vasárnap este koncertet rendez. A koncert keretében fellép Gr. Maggari, a bukaresti román opera ismert baritonistája, Mailath Carmen, a jőnevű zongoraművész és több váradi publicista, akik irodalmi szabadelőadást fognak tartani.

* **Balog Vilmos temetése.** Nagyvárad városi társadalma és gazdasági életé impozáns részvétellel adózott annak a végtisztességnek, amely Balog Vilmos bankigazgatót bucsúztatta a földi élettől. Dr. Kecskeméti Lipót főrabbi fenkölt egyházi beszéde, majd pedig Sulyok István református püspök bucsúszavai, aki a Nagyvárad Hitelbank elnökeként beszélt a koporsónál, keltettek mély hatást.

* **Munkásszínházi előadás.** A munkásság kulturbizottsága aug. hó 10-én az Atlantic mozgó nyári helyiségében délelőtt 10 órai kezdettel matinét rendez, melynek részletes műsorát a legközelebbi alkalommal közli a kulturbizottság. Az egyes szakmákat fölkerik, hogy jegyeiket haladéktalanul vegyék át 6 és 7 óra között a Kömüves Otthonban.

x **Kegyelet a Sas alatt.**

* **Ügyvédek gyűlése a bírák érdekében.** Kiss Döme szenátor, az ügyvédi kamara elnöke ma délután öt órára az ügyvédi kamara valamennyi tagját gyűlésre kéri a kamara üléstermébe. Az ülésen a rendelkezési állományba helyezett bírák ügyében fognak az ügyvédek állást foglalni. Az ügy fontosságára való tekintettel minden ügyvédtől elvárják az okvetlen megjelenést.

Közkívánatra!

Repriz.

Csak egy napig.

Atlantic és Apolló mozgó

9 1/4 órákor

9 órákor

Július 24-én, csütörtökön

Falusi kislány a fővárosban

Életkép 5 felvonásban.

Főszerepekben:

Hollay Kamilla, Tanay Frigyes, André Leon.

Décsi Alfréd rendezése.

Ezt megelőzi egy kacagtató

Hallromboy-kép

2 felvonásban.

* **Munkás Otthont építenek.** Nagyvárad haladó gondolkozású polgáraihoz és intellektueljeihez a szakszervezetek összvásztmányára felhívást intéz. Hettekkel ezelőtt elhatározta a vásztmány a Munkásotthon építkezésének azonnal megkezdését. E célból megalakította a Munkásotthon egyesületet, amelynek minden szervezet munkás 500 leinak, heti 30 leies részletekben való lefizetés után tagja tartozik lenni. A bankoktól s nagyüzemekről egy 5 százalékos kölcsön jegyzését kérte, amely szépen halad. Ez alkalommal Nagyvárad városi kispolgárai, kisiparosai és intellektueljeit hívja föl arra, hogy a Munkásotthon egyet alapító tagjai sorába lépjenek. Minden alapító tag kötelezi magát 1000 lei lefizetésére havi 100 leies részletekben. Az alapító tagságok jegyzése egy a szakszervezeti tanács által kibocsátott iven történik; a havi részletek inkasszálását pedig a szakszervezeti tanács által meghatalmazással ellátott inkasszó fogja végezni. Remélik, hogy Nagyvárad intellektueljei és polgárai segítségükre fognak sietni a kulturális és emberi akcióban.

* **Boxbőrök 30 leitől kaphatók.** Salgó bórkereskedés, Strada Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 14.

* **Igyunk kizárólag Dréher-Haggenmacher sört!** Mindenütt kapható már!

x **Modell filckalapok nagy vásztékban** Modell kalapszalomban, Alexandri (Teleki) utca 32.

Mindazoknak, kik mély-séges gyászunkat részvétükkel enyhítették, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Klärmann család.

Nagyszabású film a mai élethől.

Irta a magyar

Fekete Alfréd

Körbe-körbe

Rendezte az orosz

Dimitri

Buchowetzky

a „Nagy Péter cár” rendezője.

Főszerepben:

az osztrák

Alfonz Fryland,

a dán

Aud Egeoe Nissen,

a német

Walter Janssen,

a cseh

Suzanne Marrille

7

szenzációs
felvonás.

Dorian film

Bemutatja ma, csütörtökön

a Dorian-Terrasse

9 órákor és a

Dorianfilmszínház

6 órákor

Rendes helyárak

SCHICK MAGDA a Két és fél jómadár skecsben

Súlyos feltételekhez kötötték az erdélyi magyar színházak koncesszióit

A színházterületek végleges beosztása — Nyilatkozik Maros főfelügyelő

A színházi koncessziók körüli vihar kezd lecsendesedni. A kultuszminiszter döntése már napokkal ezelőtt nyilvánosságra jutott, azonban a koncessziók kiadásáról szóló hivatalos értesítés csak ma érkezett meg Marcus István művészeti főfelügyelőhöz.

A kultuszminiszter leiratban közölte a művészeti főfelügyelővel a koncessziók ügyében hozott döntését, egyben csatolta a kiadott koncessziók szövegét, valamint a kerületi beosztásokról és játszási hónapokról szóló kimutatást.

Az évre szóló koncessziók szövege magyar fordításban így hangzik:

35997—1924. VII. 19.

Szinigazgató ur!

Értesítem, hogy Ön az 1924. évre szóló működési engedélyt (koncessziót) a következő városok területére (itt fel vannak sorolva a városok) nyerte el.

Működésének ideje alatt tiszteletben kell tartania az összes törvényeket, intézkedéseket és mindazokat a miniszteri rendelkezéseket, amelyek a koncesszióra vonatkoznak.

A kiadott engedély egy évre: 1924. szept. 1-től—1925. szeptember 1-ig szól.

Társulatához szerződött tagok, kizárólag román állampolgárok lehetnek. Köteles ön intézkedni, hogy előre biztosítja a tagok fizetését, nyugdíjnyújtását és egyesületi járulékát. Köteles kellő időben az inspektorátus utján tagjai névsorát és az előadásra kerülő darab jegyzékét a miniszterünkhöz felterjeszteni. Köteles az inspektorátus által kiadott összes intézkedéseket — minthogy ezek a koncesszió kiegészítését képezik — tiszteletben tartani.

A műsor úgy állítandó össze, hogy a művészet haladásának és a közönség izlésének megfelelő legyen.

Az előadások meghirdetése és műsora két nyelvű nyomtatványon történhetik.

Mielőtt működését megkezdi, értesítést fog nyerni, hogy mely hónapokban, mely városokban fog játszani, mivel nem engedhető meg, hogy egy időben, egy városban két társulat működhesse.

Hivatalos társulatok érkezésüket tíz nappal előbb kötelesek önnel tudatni. Ön viszont köteles e társulatok rendelkezésére bocsájtani diszleteit, színház termét, ruhátárát, minden külön kártérítés nélkül.

Ez intézkedések be nem tartása maga után vonja a miniszter intézkedését, végső fokon a koncesszió bevonását.

A Lepedatu kultuszminiszter által kiadott koncessziók súlyos terheket rónak a szinigazgatókra, ezzel szemben, — mint a művészeti főfelügyelőhöz érkezett táblázatból is kitűnik — több társulatnak a létét veszélyezteti az egyes városok területére kiadott játszási időbeosztás.

A beosztás egyébként a következő:

1. Janovics Jenő Kolozsvár 10 hó. 2. Fekete Mihály Arad 6, Temesvár 3, Lugos 1 hó. 3. Gróf László Nagyvárad 6. Nagykároly 2, Nagyszalonta 2 hó. 4. Kovács Imre Szatmár 6, Máramarosziget 2, Nagybánya 1, Szilágysomlyó 1, Szilvásváralja 1 hó. 5. Szendrey Mihály Marosvásárhely 7, Szászrégen 1, Beszterce 1, Dés 1 hó. 6. Parlagi Lajos Brassó 3, Sepsiszentgyörgy 2, Székelyudvarhely

2. Csikszékreda 1, Székelykeresztúr 1, Sepsiszentgyörgy 1 hó. 6. Fehér Imre Nagyenyed 3, Torda 2, Zilah 1, Zilahcsch 1, Hunyad 1, Segesvár 1, Medgyes 1, Szamosújvár 1 hó. 8. Gáspár Jenő Déva 2, Nagyszeben 2, Erzsébetváros 1, Dicsőszentmárton 1, Tuzsád 1, Petrosény 1, Hátszeg 1, Lupény 1 hó.

Ezek szerint Nagyváradon csak hat hónapig lenne magyar színház, a hátralevő időt a váradi társulat Szalontán és Nagykárolyban töltené; ha ott lenne színházi publikum.

Marcus István művészeti főfelügyelő a koncessziókkal kapcsolatban munkatársunk előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Még a mai napon összehívom a kerületemhez tartozó új szinigazgatókat megbeszélésre. Ezen az értekezleten megbeszéljük a koncessziók által előírt követelmények teljesítésének módjait, a társulatok névsorának és az előadásra kerülő műsor összeállítását, hogy azokat minél előbb a miniszter ur elé terjeszthessem. Sürgősen akarom ezt a munkát elvégezni, hogy a jövő évi szezon szeptember elsején minden fennakadás nélkül megkezdődhessen.

Megemlítettk a főfelügyelő

A váradi vörös ponyva viszontagságai

Hadihajók vitorlái a Royal előtt

A vörös csíkos ponyva, nagyvárosi allűrjeink e színes szimbóluma, ugyancsak sok gondot ad a Royal-kávéház tulajdonosainak. A kávéházi terraszfőlé egy hónapon át építették, szeltek, feszítettek a hatalmas ernyőt, amelyenre tengerparti kurzalonok impozáns terrasza is büszkélkedhetnének. Mikor elkészült az élénk színű, lebegő fedé, s felcsendült alatta a konstancai tengerpartról idehozott zenekar muzsikája, úgy láttuk, hogy a három fal közt szétterülő ponyva alatt a lámpák ragyogó fényében új koloritot kap a váradi éccak. Így is volt. A nagy terraszt megtelt váradi kávéházzajongókkal, s mindenki érezte, hogy Váradon az idei nyárnak megjött a maga kedves és új hangulata. Hát ez is igaz volt.

Ami történt egy szép napon Valami kis nyári zivatar keletkezett, s a ponyva egyik szárnya felcsapott a magasba. A szerkezet hosszú kariatái elgörbültek, mint a lenge krinolin abroncsai. Nosza másnap ment a sürgöny a kolozsvári Astravagonygyárhoz, amely a drága ernyőszerkezetet építette, hogy tessék csak jönni, baj van. És másnap már itt is volt a gyár vasszerkezet-csatlányának vezetője, egy régi építész-mérnök.

Miután Schwartz és Fehér uraktól megtudtuk, hogy milyen nehéz százazreket költöttek a hatalmas ponyvaszerkezetre, a melylyel azt szerették volna biztosítani, hogyha hirtelen váratlan eső kerekedik, ne rohanjon szerte fejvesztetten a publikum, — megkérdeztük a mérnök

urnak, hogy az egyes városok részére megszabott játszási idők nem mindenben felelnek meg a követelményeknek és egyes helyeken a normális működést akadályozhatják.

Marcus István erre azt válaszolta, hogy a szezon folyamán

ha valami kifogásolni való tapasztal ezen a beosztáson, úgy előterjesztést fog tenni a miniszternek, hogy változtassa meg a beosztást.

Hiszi, hogy ez nem lesz akadálya a normális működésnek.

Gróf László a nagyvárad színház új igazgatója már e héten megkezdte új társulata szervezését, viszont Parlagi Lajos, akinek játszási engedélye Brassó és környékére szól, tegnap levélben közölte a szépművészeti miniszterrel, hogy a koncesszióról lemond, mert huszonnyolc esztendei művészmunkája után ez a színházterület nem elégíti ki művészi törekvéseit. A brassói magyar közönséghez írt nyílt levelében arra hivatkozik Parlagi, hogy eddig nagy színházakat vezetett, ezekhez mért felszerelések vannak, s így nem érez magában erőt az apró, pár hetes színházi szezonok sikeres ellátására. Családi viszonyai különben is Váradhoz kötik, ahol mint magánember öhajta a jövőben élni.

köt, hogy mi az oka annak, hogy ilyen gyenge alkotmányt építettek ide Várad legszebb helyére. A főmérnök egész komolyan ezt mondta:

— Kérem szépen ez a Royal-ponyva csak nap-ernyőnek alkalmas. Nem mondom, elbír még egy kis csendes esőt is, de viharra, vagy egy kevés szélrohamra már nincs berendezve. De nem is lehet. Ekor a ponyva-

felület — közel négyszázhusz négyzetméter — a nyílt tengeren cirkáló hadihajók leg hatalmasabb vitorláinál is nagyobb. Ha ebbe valami szél belekapaszkodik, nincs az a sűrű vastraverz, amit fel nem tép. Már pedig a Royal előtti terraszfolyan kedvezőtlen összetalálkozása az utcakeresztvezéseknek, hogy a légáramlat itt kavargó összelegelőször holmi forgószélle. Ez ellen védekezni pedig nincs erővosság. Így is nehézkes az egész szerkezet, de ha még annyit szereltünk volna bele, akkor sem lehet menekülni a szél ereje elől.

Igy a főmérnök, akinek vezetése mellett rövidesen elkészültek a ponyvatető kijávitásával. A kávéházi befentesek tudták, hogy a javítások után sem tekinthet a terraszfőlé eredmények felé. Ezért azzal is tisztában voltak, hogy egy kis viharra karöltve érkező eső jön, a csíkos vitorlákat hirtelen be kell vonni. És tegnap este megint megjött a szelid vihar. Nem volt már idő begöngyöltetni a ponyvát, s a szél újlag derekas munkát végzett. A változatosság kedvéért a belső ponyvákat kapta fel, s a szerkezet befelé eső része, mint lenge napíros görbült a magasba.

A mérnöknek igaza volt. Jó napernyő ez a ponyva, de nem állhatja az esőt. Ugy halljuk azonban a Royal biztosítva van. Mert a hátralevő tartozás ügyében alighanem a bíróság döntésére fogják bízni, mennyiben felelt meg eredeti hivatásuknak a Royal vitorlái...

NYÁRI DAL 1924-BŐL

— ...Elmennék én
de nem tudom —
miből?...

Leszámolás Balázs Bélával és Hatvani Lajossal

Ugy képelem: Elfer Imre komoly felkészült filológus, a régi Central-kávéházi fajtából, amely bizony — értéket jelentett és amelyet legkevésbé sem szabad összetéveszteni a torz specieszszel: a szellemi tudományok kávéházi Oswald Spengler-jével, (Spengler megbocsátja nekem, hogy Conrad nevét az övével behelyettesítem) — a borzashaju bölcsessel, aki a Newyorkban, vagy más ma már rég letűnt pesti kávéházban estétől reggelig és reggeltől estéig bernardshawi fölnynyel intézte el a neandervölgyi ember kora óta élt, vagy ma élő nagyságokat. Elfer Imre minden fiatalos (vagy fiataloskodó?) tulzása ellenére is mindent jól meggondolt és megfontolt, amikor tabu-bálgatásoknak hadat üzent, mert hiszen — ifjú irodalmi vitézek! — mi lehet e széles földön szebb dolog az előítéletek, a hamis istenek, az álpróféták és tehetségtelen tehetségesdi játékosok elen való harcánál?

Pardon, el ne felejtsem máris megmondani, hogy miről van szó! Ausztriában megjelent egy alig másfél éves füzet; főcíme: Két író, alcíme: Leszámolás Balázs Bélával és Hatvani Lajossal. Írta:

Elfer Imre. Új név és éppen ezért illik megértéssel, figyelemmel fogadni.

A kissé nagyhangú cím: Leszámolás... minden elárul az író célja felől, de aki esetleg ebből még nem ért, annak csak lapozni kell, hogy elolvassa a broszúra első fejezetének bevezető mondatát:

— Balázs Béla, a sokszóvalsemmi mondás nagymestere a metafizika lézengő rittere, a Don Juan, a forradalmár cikket írt a kis értékekről. Természetesen E. Th. A. Hoffmannal kezd...

Látványos, hogy Elfer Imre ugyancsak in medias res kezdi Balázs Béla lecsapulását, abból az igen jelentéktelen alkalmából, hogy Balázs cikket írt a kisértékekről, lévén mostanában fölötté divatos E. Th. A. Hoffmann, aki száz esztendővel ezelőtt a kisértéketek novellisztikusan ugyancsak divatba hozta.

E. Th. A. Hoffmann itt mellékes: ő már régen az irodalomtörténeté, de még él és alkot Balázs (igaz, most már németül.) Nem is kell tulságosan megérőltetnünk memóriánkat, csak úgy 10—15 évvel menjünk vissza a magyar irodalmi életbe. Amikor a nyugati nagy

irodalmi áramlatok hullámverése természetesen septe végig a magyar humuszt, akkor hazajött Heidelbergből szédtően terjedelmes, de nem kevésbé kaotikus tudással egy fiatal docens: Lukács György és megírta: „Balázs Béla és akiknek nem kell.” A tanulmány Balázs Béla apoteózisa volt, sokszor élményítő és még inkább obskurus tónusban, de ez minden esztétikai érvnéjában hatott. Balázs Béla sokaknak kellett, elsősorban a snoboknak, de mégis voltak (és ma már sokan vannak), akik nem veszik be. És könnyedén napirendre térni felette mégsem lehet.

Hogy miért nem, azt Balásznak nem is egy művében lehetne demonstrálni, de — sajnos — Elfer Imre, aki a szélső benévők közül való, erre nem is gondolt, mert ez eltávolította volna céljától, ellenben Balázs egy különben is efemerjellegűnek készült tanulmányát bölcölgatja avatott kézzel, ugyan, a stílus és az értelem szempontjából. És az eredmény fölötté lesújtó Balázs Bélára nézve. Mert, hogy Balázs azt írja, hogy „az új halmazállapottal Hoffmann romantikája megváltoztatta világunkat” — már pedig halmazállapottal nem lehet változtatni, csak az állapot változhat; mert hogy Balázs ilyen értelmetlen pleonazmusba esik: lélegző levegő; mert hogy — Hoffmannat analizálva — összekeveri az idegek és a mechanika kísérleteit, pedig Hoffmann rémei háromfélék — mondja Elfer Imre.

En megértem Elfer Imre imponáló és bátor intencióit: az állitenek alkonya valóban elkövetkezett, de alapos munkát végezzen aztán az, aki e bálványokat ledöntögeti. A szűkreszabott metafizikai tanulmányt — amit Balázs elkövetett — agyonlemezni, úgy, amint Elfer Imre teszi — és abból levonni a végső következtetést, amit Elfer legelőlvont, hogy: Balázs a sokszóval semmitmondás nagymestere, a metafizika lézengő rittere stb. stb. — épen olyan vakmerően apodiktikusnak és nevétségesen lehetetlennek tartom, mint azt, hogy a másik extrémítás, Lukács György nem is kisebb, mint Dosztojevskivel hasonlítja össze Balázs Bélát. Kár volt azért a Balázs-féle tárcaomlétt miatt ilyen hüböt csapni, hiszen Elfer, mint jó filológus gondolhatott volna arra, hogy néha Homérosz is elszunyóskál...

Aztán Hatvani Lajossal számol le Elfer. Szintén egy tárca megjelenése alkalmából, mintha esztétikai törvény volna kritikusok számára az, hogy mindig az író legrosszabb, legköznapiabb alkotását nézzék csak és abból vonják le ítélő megállapításukat. Hatvani stílusa — mondja bírálónk — nem más mint: papiros germanizmus erőltetett népiesség konvenció. Impotencia írói tehetetlenség, smokkság, szószátyárság, erőltetett népiesség, álnaivitás jellemzi — Elfer szerint — Hatvanit. A kegyelem-döfést pedig azzal véli Hatvaninak megadni, hogy kipellengérezze, amiért Hatvani ezt írta: „sillabizálom a betűt.”

— Az ilyen apróságok — írja Elfer — gyakran hirtelen tüzlángként világítanak be rejtett lelki zugokba. Valódi íróval — ilyen fatális tévedés nem eshetik meg. És így tovább néhány nyomtatott lapokon keresztül.

Látható, milyen szörmentén bánik a bíráló Hatvani Lajossal, akinek politikai

felfogását nem épen kell osztani, sőt el lehet ítélni, de azt, hogy valami értéket ő is jelentett a magyar irodalmi életben, elvitatni nem lehet.

Minden aforizma hiányos és a Le style c'est l'homme sem mindig igaz. És

A román állatkivitel akadályai

A romániai állatexport hónapok óta a legnagyobb válsággal küzd. Egyrészt a magas vámtetelek, másrészt a lei kurzusának ingadozása lehetetlenné teszik, hogy az állatkereskedelemben kedvező irányzat alakuljon ki. Most, hogy a lei kurzusa nincs olyan nagy ingadozásnak kitéve

Bécs felé a marhaexport újból megindult.

A váradai nagyobb exportcégek Magyarországon keresztül szállítják a szarvasmarhát az osztrák fővárosba. Most, hogy az export utjából minden nagyobb akadály elhárult e hó elején a magyar kormány értesítette azokat a bécsi cégeket, amelyek a romániai piacon fedezik marhaszükségletüket, hogy

július huszadikától kezdve csak abban az esetben engedi meg a Bécsbe szülő állatküldemények Magyarországon való tranzitálását, ha a közvetítést a

a mód, ahogyan Elfer Imre Hatvaninak néhány frázisából akarja ennek stílus-talanságát és tehetetlenségét bebizonyítani, erősen emlékeztet az egykori athetázó, aki a Bibliából kiszakított szavakkal bizonyította, hogy nincsen... Isten. Non... est... Deus... (ös.)

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete útján bonyolítja le. Ebbe a feltételbe az itteni exportőrök nem mehetnek bele.

mert ez csak felesleges költség-szaporítás lenne és egyébként is teljesen igazságtalannak tartják, hogy a magyar kormány egy magáncégnek, még ha az olyan altruista intézmény is, mint a Mezőgazdák Szövetkezete, ilyen előnyöket biztosítson.

Az erdélyi, főleg nagyváradi exportőrök haladékokat kértek bécsi cégek útján a magyar kormánytól és így egyelőre az export akadálytalanul folyik. Az export további zavartalanságát biztosítandó Bécs város kereskedőinek. Gremiuma tárgyalásokkal kezdett a magyar kormány, és amennyiben ezek a tárgyalások eredménytelenül végződnek, úgy a Bécsbe szülő marhaexportot Csehszlovákián keresztül fogják lebonyolítani.

Gyilkosság a nagyváradai pályaudvaron

Tegnap délután három órakor a nagyváradai pályaudvaron, a Nagyvárad elől befutó személyvonat már hosszabb ideje vesztegelt, amikor az utasok s a pályaudvaron lézengő, várakozó emberek borzalmas kiáltásokra rettentek föl.

— Gyilkos! Segítség!...

Majd a kiáltás hirtelen hörpessé változott s aztán ez is elhalt.

A rémes hangok a zsufolt személyvonat egyik harmadosztályos kocsija felől hallatszottak. Ugyanakkor

a kocsis utasai fejesztve menekültek s oltalomért, segítségért rimádkodtak.

rendőrt, katonát keresve, míg végre futólépésben előjöttek a szolgálatot teljesítő rendőrök.

De ekkor már késő volt. Egy ismeretlen parasztember testébe egy katonaruhás férfi utoljára szurta a bajonettjét.

A parasztember már nem is rángatózott.

Több szurást kapott, amelyekből percek alatt kiszorult, de gyilkosa még a holttestébe is belemártogatta véres szuronyát.

A harmadosztályos kupé utasainak egy része a megdöbbenésből mozdulni sem bír. Hipnotizáltan nézte végig a gyilkosságot, amelynek okáról nem tudtak felvilágosítást adni.

A rendőrök rávetették magukat a dühöngő gyilkosra és összekötözve szállították az őrszobába, ahol megkísérelték a kihallgatását, de

a gyilkos semmiféle felvilágosítást eddig nem adott sőt személyazonosságát sem sikerült megállapítani.

Minden valószínűség szerint

bosszuállás történt.

A meggyilkolt magas, erős, harmincöt év körüli férfi volt. A gyilkos is hasonlókorú.

A borzalmas gyilkosság egész Nagyvárad közönségét izgalomban tartja.

BUTOR nagy elárusítás augusztus 15-ig minden elfogadható árban.

Aug. 15-től **Bécsi Butorkiállítás**
BÜCHLER Oradea-Mare, Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 8. sz.

Nyíltér

Értesitem tisztelt üzletfeleimet, hogy **VASÚZLETEMET** Mihail Vitezul (Nagypiac-tér 2. szám alá, a Wechsler-házba helyeztem át.

Tisztelettel
STERN JÓZSEF

Lüszter, ruhavászon, tennisz-nadrág.
különlegességek nagy mennyiségben érkeztek

Havas és Grünfeld
kosztóáruház
Str. Avram I. (Kossuth-utca) 3. szám
Sas áttárolva szemben.

**Fürdőcipők
Fürdősapkák
Kerti golyók
Uti kosarak**
legolcsóbbak a

FARKAS Áruházban
Str. Nic. Jorga (Zöldfa-utca) 6. szám alatt.

Készít

1 db férfi divat kalapot

180 Leier.

Fest, tisztít

és alakít.

Uj szalaggal, uj börrrel

80 Leier

Allandó nagy raktár!

Strada Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 7 szám.

FABRICA DE PĂLĂRI

RECORDER

KALAPGYÁR

MANHARDT & LEFKOVITS

Strada Avram Iancu (v. Kossuth Lejos-ut. 14)

Telefon 602

Casino

TEMESVARI SÖR
nem mindenütt, csak ott kapható ahol kiváló minőségre számít helyemnek

SCHICK MAGDA az Atlantic és Apollóban

NAGYVÁRAD ESTILAP

Nyúlási Iarlanak a várad
kereskedelmi alkalmazottak

nagyvárad munkásság szervezeti Tanácsa áthatva hogy a kereskedelmi al-
ozottak és tisztviselők mo-
gy a jelenlegi helyzet,
a közeljövő szempontjából
külön fontos, megelégtelve
tespedést, amelyben Nagy-
kereskedelmi és ipari vál-
nak tisztviselői és alkalm-
ottai hevernek, elhatározta,
kereskedelmi alkalmaz-
k és tisztviselőknek szak-
vezetéknek ujjászervezését
veszi kezébe. Ebből a cél-
hó 27-én, vasárnap délelőtt
1 órakor az Atlantic mozgó
helyiségében nagy szerve-
zést tart, amelyre ezuton
meg a szervezet tagjain
Nagyvárad összes alkalm-
ottait, ipari, kereskedelmi
viselőit és intellektueljeit.
do: dr Rozvány Jenő ügy-
és Pelle János a közműves-
ort elnöke.

Várad bábaképezdében
gy nőből kioperálták
a saját ikertestvérét

gyosi körökben napok óta
érdekes operációról beszél-
amelyet a nagyvárad báb-
képezdében végzett dr Nemes
dor, az intézet igazgatója egy
ert uriaszanyon. Fölkeres-
dr Nemes igazgató urat,
az Estilap részére nyilat-
zon az operációról, nem is
vira a műtét lefolyásáról,
arról a csodálatos, különös
rióról, amely a műtét követ-
ében napvilágra jutott. Dr
mes szívesen nyilatkozott,
solyogva fogadta a kérdé-
ket, hogy igaz-e, hogy szörny
lított szült az intézet egyik
rege?

Szülésről szó sincs — vála-
olt az igazgató — egy daga-
tot operáltunk ki egy nagyvá-
di nő hasüregéből. A daganat
napokkal ezelőtt fejlődött s
nő kezelte orvosokkal, de
mki sem sejtette, hogy csak
peratív uton lehet eltávolítani.
a daganat, hogy népszerűen
jezzem ki magamat — mondta
edélyesen Nemes dr — a hölgy
ertestvére volt.

— ?...
— Ugyanis
a megoperált nő embrió-
korában a saját testébe
foglalt egy ikersejtet, a
mely nem volt alkalmas
arra, hogy úgy mint ő, ki-
fejlődjék.

De most harminc év múlva,
mihánha eleget várt volna, elke-
zett fejlődni. Természetesen
csak bizonyos részei fejlődtek
ki az embrióban. A daganatban
egy fejnek a részeit találtuk
vastag faggyu réteg közé ágyaz-
va. A koponyának megvolt a
fala, amelyet sűrű haj borított,
Ez a homlokcsont alatt apró

szemek, kifejtett alsó állkapocs,
benn fogak, de a fejnek hiány-
zott a feső ajka, meg az orra. S
z állat hosszú szőrzet fűdte be

Ilyen volt a kis ikertestvér.
Dr Nemes az úklével mutatta,

hogy mekkora.

Kérdeztük tudományos szem-
pontból értékesnek tartia-e a
felfedezést.

— Gyakori eset — válaszolt
az igazgató ur. — Férfiaknál is

előfordul, azonban nőknél sok-
kal gyakrabban.

Érdeklődtünk még a beteg ál-
lapota iránt is és megnyugtató
választ kaptunk.

Gyilkos adótiszt a várad törvényszék előtt
A székelyhidi éjjeli mulató rejtelméből

Az éjjeli mulatóról irt gyö-
nyörű verset Wilde és az éjjeli
mulató szerelmi mámoros, ol-
csóparfümös zongorás hangulata
gyilkosságba kergetett egy bé-
kés embert Székelyhiden. Az ér-
melléki kis városban egy téli éj-
szakán nagyobb gazdátársaság
betévedt a színeslámpás mulató
helyre. Az ócska zongorát nye-
kergették, amikor újabb társa-
ság jött be. Mint ilyenkor már
szokás, a két társaság farkas-
szemmel nézte egymást. Miért?
Keress az asszonyt, vagy asszo-
nyokat, akik lenge toalettükben
lassankint valamennyien egy
társasághoz pártoltak át, ahhoz
természetesen, ahonnan duabb

szerelmi bért sejtettek. Az alan-
tas ösztön csakhamar urrá lett
mindakét társaságon és a köl-
csönös szó inzultusok vereke-
désé fajultak. Egyszer csak fel-
sikoltott valaki:

— Végem van! Megszurtak!

Baranyai Sándor 31 éves gaz-
da volt az, akit Waschman Ár-
pád adótiszt egy késsel mellen-
szurt. Négy hétig lebegett Bara-
nyai élet és halál közt, aztán
meghalt. A székelyhidi tiszti or-
vos azt állapította meg, hogy a
halált tetanusz okozta és, hogy
nem lehet tudni, hogy ez a teta-
nusz összefüggésben van-e azzal
a sebbel, amit Waschmann ej-
zett Baranyain.

A várad törvényszék Manea
tanácsa ma délelőtt tárgyalta az
érdekes bűnpert. Nistor Virgil
dr királyi ügyész kérte, hogy
törvényszéki orvos szakértő
mondjon véleményt, mert a szé-
kelyhidi orvosé furcsán hang-
zik. A vádlott tagadta a gyilkos-
ságot, noha a csendőrségen és a
vizsgálóbíró előtt beismerte. A
törvényszék az ügyésznek a tör-
vényszéki orvosszakértő meg-
hallgatására vonatkozó indítvá-
nyát visszautasította.

A vád és védbeszéd elhang-
zása után a bíróság visszavonult
és félely után kihirdette az íté-
letet, amely Waschmann Árpá-
dot hat hónapi fogházzal sújtja.

Egy brutális várad detektiv

Megdöböntően inzultált egy beteg asszonyt

Tegnap déltájt történt a Lázár
Vilmos-utca 3. szám alatt és va-
lami asszony-csetepaté volt az
előzménye. Főző József sofför-
nél albérletben lakik Petrovici
János detektiv, aki már régebb
idő óta feszült viszonyban volt
Főzőekkel, s a napokban készült
ottho-ovni eddigi lakását. Tegnap
egészen jelentéktelen histórián
megint összeveszett Petrovici
felesége Főzőnével, s a veszeke-
dés közben Petrovicinél elszalaj-
tatta a kisfiát az uráért. A de-
tektiv csakhamar egy rendőr
társaságában hazaérkezett, s
nyomban Főzőnéhez akart be-
rontani. A sofför felesége, aki
gyengélkedő állapotban lévő asz-
zony, mikor látta, hogy Petro-
vici beakart menni hozzá, magára
zárt az ajtót. Ekkor a rendőr
kopogtatott nála, s felszólította,
hogy menjen fel a rendőrségre.
Az asszony ajtót nyitott, de
csak a rendőrt akarta beengedni
s Petrovici előtt behuzta azt. A
detektiv azonban erősebb volt,
betaszította az ajtót, amely ne-
kivágódott a beteg asszonynak.
A kétségbeesett asszony, hogy
védekezzék, valami üveget akart
a kezébe kapni, de ebben a
rendőr, aki már a szobában volt,
megakadályozta. Lefogta mind-
két karját. A megdühödött de-
tektiv erre berontott és neki-
esett a védtelen asszonynak.
Ugy összepofozta, hogy a sze-
rencsétlen nő csaknem elvesz-
tette eszméletét. Mikor a „de-
rek“ detektiv ilyenképen kitöl-
tötte régi haragját, felszólította
a rendőrt, hogy vigye magával
az asszonyt a rendőrségre. Fő-
zőné azonban most se volt erre
hajlandó, mire Petrovici magá-
ból kikelve ordította:

— Össze kell kötnöni, s ha

nem jön, majd a kötélnél fogva
huzzuk fel a rendőrségre.

Erre a kegyetlen szerepre
azonban nem volt már kapható a
rendőr sem, s ott hagyta a bru-
tális incidens színhelyét. Főző-
né, mikor kissé magához tért,
felkereste az urát, s nyomban
elmentek dr Barna tisztiorvos-

hoz, ahol látteleket vétettek fel
az asszony súlyos sérüléseiről, a
kit délután már erős görcsök
leptek meg. Főző József az or-
vosi vizsgálat után jelentkezett
Cafana rendőrprefektusnál, aki-
nek leírta a felháborító esetet.
A rendőrprefektus azonnal in-
tézkedett, hogy az ügyben sür-
gős és szigorú vizsgálat indít-
tassék.

A volt detektivet ma előállí-
tották a rendőrségre.

A brailai rablóvezér csak a szabad élet
és a halál közt választ

Hivatalos jelentés Terente üldözéséről

— Brailai tudósítónktól. —

A dunai kikötővárosban hadi-
állapot van, a prefektus elren-
delte az előzetes lapcenzurát —
és mindezt három rabló miatt, a
kik a környék nádasaiiban buj-
kálnak. Terente, a leányrabló
szégyenlegény, komoly gondot
okoz a brailai hatóságoknak.

Általános hit, hogy Te-
rentét nem fogják tudni
kézrekeríteni.

Már maga a bandita megmond-
ta a fogságában volt két uri-
leánynak, hogy hiába veszi kö-
rül a nádas bármilyen nagy-
számu katonaság — minden
ilyen akciónak kudarc lesz a
vége, mert ő reméli, hogy Né-
metországba menekülhet, vagy
— legjobban esetben az üldözés
eredménye az lesz, hogy

a hatóságok már csak
holttestét fogják találni.

Kategorikusan megmondta Te-
rente az urileányoknak, hogy:

— Vagy holtan, vagy sza-
badon!

Különben is a banditák elfo-

gására irányuló akció rendkívül
nehézkösen halad. És, hogy
mostanig teljesen eredményte-
len volt, annak oka az, hogy

az üldöző hatóságok kö-
zött nézeteltérések van-
nak.

A nádasok fejedelme ellen fo-
lyó harcra már ki is adták az
első jelentést, amelyet a had-
ügyminiszterium is megkapott.
Ez a jelentés így szól:

— Julius 19-én, éjjel 12 órkor Te-
rente elő akart bujni a nádasból, de a
Ghecet és Macin közti műút közle-
ben, a Piatra Feteivel szemben a
csendőrszemek észrevették és 60
méternyire megközelítették a rabló-
vezér bárkáját. A csendőrok hagyták,
hogy Terente kiszálljon a bárkából.
Ekkor körül akarták fogni, de Teren-
te visszaugrott a csónakba és gyors
egymásutánban rengeteg lövést le-
adott a csendőrokre. Ezek is lőttek.
Georgescu szigurancafőnök nyomban
a helyszínére érkezett, de Terente he-
lyett csak egy ló hulláját találta ott. A
lovat a bandita golyól ölték meg.

Két és fél jómadár skecs az Atlantic és Apollóban

MOZI

x **Atlantic- és Apolló-mozgók.** Több oldalról jövő kívánságnak eleget teendő, az Atlantic- és Apolló-mozgók igazgatósága a „Falusi kislány a fővárosban” című filmet reprizre vette és egyetlen egy napon, 1924. július hó 24-én, csütörtökön vetíti vászonra. A film a télen óriási siker mellett futott s valóban igen általános óhaj nyert kielégítést akkor, amikor alkalmat nyernek ennek végignézésére olyanok, kik e remek Déry Alfréd rendezői tehetségének oly fényes tanujelét igazoló filmet végignézhettek. A főszerepet a legbájosabb magyar filmdiva, Holay Kamilla játssza, mellette Tanay Frigyesnek és André Leonnak jutott egy-egy hatalmas szerep.

x **Internacionális film a Dorian Terrasseon.** Ma, csütörtökön a bemutatója „Az élő céltábla” című nagyszabású Dorian-filmnek, melynek az a ritka nevezetessége, hogy hat nemzet fia vettek részt az elkészítésében. Magyar ember, Fekete Alfréd írta a darab meséjét, mely eredetileg a „Körbe-körbe” címet viselte. Orosz ember, Dimitri Buchowetzky rendezte a filmet. — Buchowetzky különösen „Nagy Péter cár” című monumentális filmével aratott nagy sikert. Az egyik főszerepet a dán Aud Egede Nissen játssza, akit a „Boleyn Anna” és „Sumurun” című filmekből jól ismerünk. A népszerű osztrák Alfonz Fryland, a cseh Susanna Marville és a német Valter Janssen játsszák a többi szerepeket. A 7 felvonásos szenzációs Dorian-film 9 órakor a Dorian Terrasseon, 6 órakor a Dorian-filmszínházban kerül színre.

x **Az Atlantic és Apolló mozgók július 25—27-ig a „Két és fél jómadár” skecset játssza,** melynek keretében Schick Magda, a legbájosabb 14 éves táncművész, Gál Bandi 12 éves hegedűművész és ennek nővére, Gál Janka 14 éves zongora művész lépnek fel. Külön-külön kell e számokat méltatnunk. A skecs magyar tárgyú, Déry Alfréd rendezése, magyar művészekkel, köztük Vendrey Ferenc, a Vig-színház öreg Feri bácsija és természetesen Schick Magda, a kis primadonna, továbbá Zoli, a fél-ember, kit Bukarest és egész Pest ismer. Schick Magda művészetét dicsérni gyenge a toll. Tavaly valósággal extázisba volt a közönség, amikor a színházban napokon keresztül történt vendégszereplése alkalmával alkalmat volt művészetében gyönyörködni. Európai vonatkozásban elsőrangú az, amit ez a gyermekművész produkál. Lipcse, Drezda egy-egy stációja művészi karrierjének. A kis Gál Bandi, a 12 éves zenetehetség, egy csodás gyermek! Kiforrott már a művészeté. Szigeti híres hegedűművésznek legkedvencebb tanítványa. — Öt nővére, Gál Janka, a 14 éves zongora művész, kíséri. Egyedül gyönyörű élvezetben részesíti az Atlantic és Apolló igazgatósága a közönséget.

Színház

Csütörtök: Antónia, újdonság tizedszer.

Péntek: Ezred apja, énekes bohózat Sik Rezső vendégfellépéssel, premier helyárral.

Szombat délután: Pompadour, mérsékelt helyárral.

Szombat este: Három grácia, operett újdonság kilencedszer.

Vasárnap délután: Hattyulovag, operette, mérsékelt helyárral.

Vasárnap este: Csikós, énekes népszínmű, rendes helyárral.

— **Antónia.** E kitünő vigjáték, mely most már Erdély összes színházain nagy sikerrel kerül színre, nálunk csütörtökön este már a 10-ik előadását éri meg. Az Antónia szerepeit ezen az előadáson is a bemutató előadás szereplői játsszák.

— **A Csikós.** Vasárnap este Szigligeti Ede egyik legszebb énekes népszínművét újítja fel a színház s ez a Csikós. Ebben a darabban a társulat legjobb erői vesznek részt. Az öreg csikós szerepét ezúttal először játssza Föld Elek, kinek nagyszerű, mesteri, művészi alakítása valóságos tanulmány lesz. A Csikós előadásaira már most meglehet váltani a jegyeket a színház pénztáránál.

GYERMEK-KOCSI
Szöke Miklós gyermekkocsi
üzemében
Str. Vlahuta (Szt. János-utca) 22.
a legszebbek és legolcsóbbak

Magas árban veszek
briliáns, arany, ezüst ékszereket és
dísz tárgyakat, főredek aranyat, ezüst
lőt, arany szappant, arany és más
harmas
Freund Benjámint
ékszerész, Nagyvárad, Bul. Reg. Ferd.
(Kőcsy utca 11, Széchenyi utca 10 épület)
Jel. — Ékszer olcsó áron kapható

Festl Tisztlt!
Kalinovcsán
Zöldfa-passage
81 sz.
Mosl Vasall

Atköltözés

miatt kész köris-, juhar-,
topolya- és berakott háló-
szobabutorok, szép kivitelű
ebédlik és konyhaberende-
zések raktárból jutányos
gyári árban sürgősen eladók

Kárpitos munkákat elvállalunk.
Szarvas-sor 4.

Különféle nagyságu
ládák eladók
a Hegedüs Hirlapirodában.

Használt, de jó karban levő
BUTOROKAT
csakis **GRÓSZ** butor-
üzletében
Baros-utca 6. szerezhet be
legolcsóbb árban. Vilamos megálló

APRÓ HIRDETÉS

Minden szó 3 fel, vastag betűvel 6 fel.
— A legkisebb hirdetés ára 30 el.

LAKÁS

TELJES ellátást vagy csak lakást keres intelligens leány uricsaládnál. Címeket a „Nagyvárad” kiadóhivatalába kér.

AUGUSZTUS 1-ére kiadó nagy borospince. Pável-utca 23. 251

ALKALMAZÁS

Női confectio segédet kellő szakértelemmel keresünk. Ajánlatokat Heiman Lipót és társa. 271

IRODISTA leány, kezdő fizetéssel felvétetik. Pérchy, Strada Vlahuta (Szent János-utca) 1. 274

INTELLIGENS, szeény igényű, középkori hölgy, kimondott iriházhoz helyben vagy gazdasági házvezetőnői, vagy ehhez hasonló állást keres. Levelet a Hegedüs Hirlapirodába „Várad M.” jellegre kér. 211

IRODAI üvegfal, üzletberendezés eladó a Hegedüs Hirlapirodában. 37

KÁVÉHAZBA, étterembe mosogatónak ajánlkozom. Kozák Eszti, Halászu. 39. Kovácsék. 236

SZAKKÉPZETT bőrmunkások jó fizetéssel felvétetnek, akik bőrdíszmű-árak készítésében gyakorlottak. Ajánlatok román, német vagy magyar nyelven küldendők P. Tatár bőrdíszmű és táskagyár, Chisinau. 245

PEREFECT románul tudó leány kiszolgálónőnek vagy pénztárhoz ajánlkozik. Cím: Hegedüs Hirlapirodába kér. 248

SÜRGŐSEN keresek főúriházhhoz csakis elsőrangú szobalányt és német kisasszonyt. Weisz Gizi, Strada Tipografiei (Nyomda-utca) 4. 266

ELSŐRENDÜ szobalányt keresek azonnali belépésre. Cím: Hegedüs Hirlapirodában. 270

ADÁS-VÉTEL

SÜRGŐSEN eladó Cseresznyefa ebédlik világos hálószoba 4—3 m. szmírnaszőnyeg, 2 és fél—3 és fél perzsaszőnyeg, kisebb perzsák, lámpák, porcellánok, képek, hármass garderob szekrény fehér. Cím: Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 273

NEGYSZOBAS azonnal átadható lakással eladó, a város központjához közel, kitünő állapotban levő ház. Értekezhetni dr. Bock ügyvédnél, Strada Vulcan (Nagy Sándor-utca) 17. 253

ELADÓ ház Kálvária-utca 14. 4 szobás confortos lakás, 240 ezer lei. Weisz Gizi, Strada Tipografiei (Nyomda-utca) 4. szám. 267

ELADÓ 3 lőeres villanymotor, 1 masszív állványos furógép, 1 falcológép, 1 rindgép, 1 zikni gép és egyéb műhelyberendezés, egyben vagy darabonként is olcsón eladó. Bedekovics, Strada Josif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 17. 268

ELADÓ azonnal beköltözhető gazdálkodónak alkalmas magánház, melyben istálló, sertésöl, kocsma, baromfiudvar és nagy veteményes kert van. Értekezhetni Jeneyné, Sándor-utca 16. 238

ELADÓ rövid zongora. Rákóczi-utca 6. székkel. Cím: Bul. Rákóczi-ut) 30. jobbra

ELADÓ egy piros mahagó Cuza Voda (Szacsvai)-utca 59. donos.

KÜLÖNFÉLE

BIZOMÁNYBA elfogadok kézimunkát, fehérneműt. Szász nánd király (Rákóczi) ut 30. jobbra

Eladó házak

Alapi-utca 1. két részbe is osztva. László (Körös) utca 34 300 ezer. (Szent János) utca 29. 2 részbe osztva. (Ritoók Zsigmond) utca 18. Cosbuc (Szalárdi) utca 10. 2 utca. 2 részbe is. Cuza Voda (Szacsvai) utca 70. olcsón Károly herceg (Dezső) utca olcsón, Pál-ut. 7. Zsoltos (Lukács György) utca. 1. C. B. (Szaniszló) utca és a város mágnáján 900 beköltözhető magánház, legházak, bérpaloták. Kiadó Alapi (Teleki) utca 47. ház. 5 évre lakást. gyárhelyiség. Eladó kisebb-nagy szőlők. Ha bármit eladni, kiadni akar, bizalommal keressen fel, de ten elintézem.

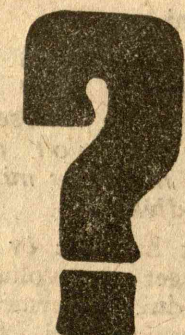
WEISZ GIZI

közvetítő irodája. Nagyvárad. Nyomda-utca 4. Bratianu (Szaniszló) utca

Látta már?

a Hegedüs Hirlapirodában
irodaberendezési
vállalatának kirakatai

Irodabutorok, írógépek,
mindennemű irodai felsze-
relések és papíráruk nagy
választékban.

Sonnenfeld Adolf részv. társ.